

T R E Ś Ć:

PISMO OKÓLNE MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

Poz. 15 Nr 5 z dnia 30.III.1953 w sprawie obowiązujących norm państwowych.

15.

PISMO OKÓLNE Nr 5

MINISTERSTWA BUDOWNICTWA PRZEMYSŁOWEGO

DEPARTAMENT TECHNIKI

z dnia 30 marca 1953 r.

L. dz. TE-4/1650/533/53

w sprawie obowiązujących norm państwowych.

1. Departament Techniki przypomina o obowiązku stosowania norm państwowych uznanych za obowiązujące, zgodnie z dekretem z dn. 4 marca 1953 r. o normach i o Polskim Komitecie Normalizacyjnym (Dz. U. Nr 15, poz. 61) i zarządzeniem Przewodniczącego Państwowej Komisji Planowania Gospodarczego Nr 343 z dnia 30 sierpnia 1951 r. w sprawie organizacji prac normalizacyjnych w resortach (Biuletyn PKPG Nr 24, poz. 256).

2. Wykaz państwowych norm obowiązujących oraz ważniejszych norm, których znajomość w budownictwie jest potrzebna, zawiera załącznik.

3. Wykazy norm państwowych, obowiązujące we wszystkich dziedzinach produkcji ogłoszone do końca roku 1952, są zawarte:

w Dzienniku Ustaw

Nr 13 poz. 105 z dnia 12.III.1951 roku.

Nr 42 poz. 323 z dnia 13.VIII.1951 roku.

Nr 53 poz. 372 z dnia 20.X.1951 roku.

Nr 54 poz. 381 z dnia 22.X.1951 roku.

Nr 4 poz. 27 z dnia 31.I.1952 roku.

Nr 21 poz. 136 z dnia 5.V.1952 roku.

Nr 31 poz. 206 z dnia 15.VII.1952 roku.

Nr 37 poz. 257 z dnia 1.IX.1952 roku.

Nr 38 poz. 261 z dnia 13.IX.1952 roku.

Nr 41 poz. 286 z dnia 21.X.1952 roku.

Nr 45 poz. 306 z dnia 17.XI.1952 roku.

4. Wszystkie jednostki organizacyjne obowiązane są do:
- posiadania kompletów norm obowiązujących i zalecanych, dotyczących czynności danej jednostki organizacyjnej,
  - prowadzenia ewidencji tych norm i systematycznego ich aktualizowania na wszystkich szczeblach,
  - prowadzenia stałej kontroli nad wprowadzaniem i stosowaniem norm.
5. Nieprzestrzeganie stosowania norm państwowych uznanych za obowiązujące, pociąga za sobą sankcje podane w rozdziale 4 art. 27 wymienionego na wstępie dekretu.

DYREKTOR DEPARTAMENTU

Mgr inż. St. Hojarczyk

Załącznik do pisma okólnego Nr 5 Ministerstwa Budownictwa Przemysłowego z dnia 30 marca 1953 r.

W Y K A Z

państwowych norm obowiązujących oraz ważniejszych norm, których znajomość w budownictwie jest potrzebna.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestru	Data wpisu do rejestru
1.	B-04300	lutym 1951	Cement. Badania cech fizycznych	2604	20 lutego 1951 r.
2.	B-04302	lutym 1951	Cement. Badania cech wytrzymałościowych	2610	21 lutego 1951 r.
3.	B-24622	grudzień 1950	Roztwór asfaltowy do gruntowania powierzchni budowli przed nałożeniem właściwej izolacji asfalt.	2315	21 grudnia 1950 r.
4.	B-30000	sierpień 1951	Cement portlandzki 250	3709	1 września 1951 r.
5.	B-30001	sierpień 1951	Cement portlandzki 350	3710	1 września 1951 r.
6.	B-30002	sierpień 1951	Cement portlandzki 400	3711	1 września 1951 r.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestr	Data wpisu do rejestru
7.	B-30003	sierpień 1951	Cement murarski 150	3712	1 września 1951 r.
8.	B-30005	sierpień 1951	Cement hutniczy 250	3713	1 września 1951 r.
9.	B-91061	maj 1951	Budownictwo mieszkaniowe. Drzwi drewniane wewnętrzne.	3081	30 maja 1951 r.
10.	B-91062	maj 1951	Budownictwo mieszkaniowe. Drzwi drewniane wewnętrzne płycinowe. Wymiary.	3082	30 maja 1951 r.
11.	B-91063	maj 1951	Budownictwo mieszkaniowe. Drzwi drewniane wewnętrzne gładkie. Wymiary.	3083	30 maja 1951 r.
12.	B-490	wrzesień 1948	Płyty wiórkowo-cementowe.	63	12 grudnia 1950 r.
13.	B-624	październik 1948	Lepik do posadzki deszczółkowej (klepkowej).	478	12 grudnia 1950 r.
14.	B-1601	styczeń 1950	Okna drewniane w budownictwie mieszkaniowym. Dane ogólne.	268	12 grudnia 1950 r.
15.	B-1611	styczeń 1950	Okno ościeżnicowe (polskie). Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 38 mm.	707	12 grudnia 1950 r.
16.	B-1612	styczeń 1950	Okno ościeżnicowe (polskie). Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 45 mm.	708	12 grudnia 1950 r.
17.	B-1616	luty 1950	Okno skrzynkowe. Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 38 mm.	269	12 grudnia 1950 r.
18.	B-1617	luty 1950	Okno skrzynkowe. Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 45 mm.	270	12 grudnia 1950 r.
19.	B-1621	luty 1950	Okno półskrzynkowe. Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 40 mm.	225	12 grudnia 1950 r.
20.	B-1622	luty 1950	Okno półskrzynkowe. Szczegóły konstrukcyjne przy grubości ramiaków 45 mm.	226	12 grudnia 1950 r.
21.	B-1626	luty 1950	Okno zespolone (typu szwedzkiego). Szczegóły konstrukcyjne.	1836	12 grudnia 1950 r.
22.	B-1724	wrzesień 1948	Kominy murowe i żelb.	59	12 grudnia 1950 r.
23.	B-59019	lipiec 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Orkiel.	1713	25 stycznia 1951 r.
24.	B-59024	lipiec 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Hak murarski przesuwany.	1739	25 stycznia 1951 r.
25.	B-54865	styczeń 1950	Tarniki. Nacięcia.	1210	25 stycznia 1951 r.
26.	B-94011	sierpień 1950	Zakrętki okienne wpuszczane do klucza.	1914	4 stycznia 1951 r.
27.	B-94021	sierpień 1950	Blaszki do zakrętek okiennych.	1915	4 stycznia 1951 r.
28.	B-59016	październik 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Kirka do cegły.	2138	26 października 1950 r.
29.	B-59020	październik 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Kątownik murarski stalowy.	2139	26 października 1950 r.
30.	C-02051	marzec 1951	Klasyfikacja koksu z węgla kamiennego. Sortyment koksu.	3233	27 czerwca 1951 r.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestru	Data wpisu do rejestru
31.	C-97952	czerwiec 1951	Koks wielkopiecowy.	3236	27 czerwca 1951 r.
32.	C-97953	czerwiec 1951	Koks odlewniczy.	3237	27 czerwca 1951 r.
33.	C-97955	czerwiec 1951	Koks opałowy.	3239	27 czerwca 1951 r.
34.	C-97954	czerwiec 1951	Koks karbidowy.	3238	27 czerwca 1951 r.
35.	D-96004	lipiec 1950	Grabowe materiały tarte.	1925	22 stycznia 1951 r.
36.	D-96010	maj 1950	Olchowe materiały tarte.	2857	28 kwietnia 1951 r.
37.	D-54454	wrzesień 1950	Dłuta ciesielskie gniazdkowe z obsadą spiczastą.	1972	18 grudnia 1950 r.
38.	D-94006	marzec 1951	Tarcica wagonowa iglasta.	2779	31 marca 1951 r.
39.	D-54440	wrzesień 1950	Dłuta stolarskie płaskie.	1974	18 grudnia 1950 r.
40.	D-54452	wrzesień 1950	Dłuta ciesielskie. Dziubaki.	1973	18 grudnia 1950 r.
41.	D-54560	wrzesień 1950	Strugi. Zdzieraki stolarskie.	1975	18 grudnia 1950 r.
42.	D-54561	wrzesień 1950	Strugi płaszczynowe. Równiaki stolarskie.	1976	18 grudnia 1950 r.
43.	D-54562	wrzesień 1950	Strugi płaszczynowe. Równiaki stolarskie z odchylaczem.	1977	18 grudnia 1950 r.
44.	D-54567	wrzesień 1950	Strugi. Zębaki stolarskie.	1978	18 grudnia 1950 r.
45.	D-96003	lipiec 1950	Brzozowe materiały tarte.	1938	29 grudnia 1950 r.
46.	D-96005	lipiec 1950	Jesionowe materiały tarte.	2337	27 grudnia 1950 r.
47.	D-96008	lipiec 1950	Wiązowe materiały tarte.	1939	29 grudnia 1950 r.
48.	E-81100	czerwiec 1951	Transformatory trójfazowe olejowe napowietrzne o chłodzeniu naturalnym i uzwojeniu miedzianym od 20 do 1.600 kVA do 30 kV na 50 c/s.	3166	20 czerwca 1951 r.
49.	E-5	styczeń 1952	Elektroenergetyczne przewody miedziane.	596	31 stycznia 1952 r.
50.	E-103	wrzesień 1952	Elektroenergetyczne przewody gołe aluminiowe i stało-aluminiowe.	784	23 września 1952 r.
51.	E-6	styczeń 1952	Elektroenergetyczne kable obojętne miedziane i aluminiowe.	735	31 stycznia 1952 r.
52.	G-97001	kwiecień 1951	Klasyfikacja węgla kamiennych. Sortyment węgla.	2856	28 kwietnia 1951 r.
53.	G-07010	kwiecień 1951	Magazynowanie węgla. Wytyczne magazynowania.	2812	13 kwietnia 1951 r.
54.	G-07021	luty 1951	Magazynowanie węgla. Karta magazynowa.	2635	28 lutego 1951 r.
55.	G-07025	luty 1951	Magazynowanie węgla. Tablica zwalowa.	2636	28 lutego 1951 r.
56.	G-97002	listopad 1950	Klasyfikacja węgla kamiennych. Typy węgla.	2215	16 listopada 1950 r.
57.	G-97003	listopad 1950	Klasyfikacja węgla kamiennych. Klasy węgla.	2216	16 listopada 1950 r.
58.	H-02650	kwiecień 1949	Ciśnienia nominalne.	738	12 grudnia 1950 r.
59.	H-02651	marzec 1949	Rurociągi. Średnice nominalne.	685	12 grudnia 1950 r.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestru	Data wpisu do rejestru
60.	H-74200	marzec 1949	Rury stalowe gwintowane lekkie.	720	12 grudnia 1950 r.
61.	H-74201	marzec 1949	Rury stalowe gwintowane ciężkie.	723	12 grudnia 1950 r.
62.	H-74202	marzec 1949	Rury stalowe gwintowane. Warunki techniczne.	686	12 grudnia 1950 r.
63.	H-74306	wrzesień 1949	Kołnierze rur i armatur. Średnice i śruby. Ciśnienie do 16 kG/cm ² nominalne.	902	12 grudnia 1950 r.
64.	H-74307	wrzesień 1949	Kołnierze rur i armatur. Średnice i śruby. Ciśnienia nominalne 25 + 100 kG/cm ² .	946	12 grudnia 1950 r.
65.	H-74308	wrzesień 1949	Kołnierze rur i armatur. Średnice i śruby. Ciśnienie nominalne 160 + 400 kG/cm ² .	928	12 grudnia 1950 r.
66.	H-55005	kwiecień 1949	Szpilki formierskie.	768	30 grudnia 1950 r.
67.	H-55010	kwiecień 1949	Kołki modelowe wbijane.	769	30 grudnia 1950 r.
68.	H-55011	kwiecień 1949	Kołki modelowe przykręcane.	770	30 grudnia 1950 r.
69.	H-92123	maj 1952	Blachy kotłowe.	4407	26 maja 1952 r.
70.	H-85021	czerwiec 1952	Stal narzędziowa do pracy na gorąco. Klasyfikacja.	4540	27 czerwca 1952 r.
71.	H-85023	czerwiec 1952	Stal narzędziowa do pracy na zimno. Klasyfikacja.	4542	27 czerwca 1952 r.
72.	M-53111	wrzesień 1950	Cyrkle warsztatowe proste.	1940	18 grudnia 1950 r.
73.	M-53112	wrzesień 1950	Cyrkle warsztatowe z wymiennymi igłami.	1941	18 grudnia 1950 r.
74.	M-53113	wrzesień 1950	Cyrkle warsztatowe z poprzeczką.	1942	18 grudnia 1950 r.
75.	M-53114	wrzesień 1950	Cyrkle warsztatowe sprężynowe.	1943	18 grudnia 1950 r.
76.	M-63485	październik 1950	Przebijaki kowalskie kwadratowe.	2134	27 grudnia 1950 r.
77.	M-63486	październik 1950	Przebijaki kowalskie okrągłe.	2135	26 października 1950 r.
78.	M-64953	listopad 1949	Wkrętaki montażowe.	1036	17 stycznia 1951 r.
79.	M-65031	wrzesień 1949	Klucze hakowe do rur.	858	17 stycznia 1951 r.
80.	M-65044	październik 1949	Klucze do uchwytów trójszczękowych do wiertel.	970	17 stycznia 1951 r.
81.	M-82010	grudzień 1948	Podkładki do śrub w konstrukcjach drewnianych.	522	17 stycznia 1950 r.
82.	M-82439	listopad 1948	Nakrętki skrzydełkowe wysokie.	481	18 stycznia 1951 r.
83.	M-82463	październik 1948	Nakrętki okrągłe czołowe rowkowe.	479	18 stycznia 1951 r.
84.	M-82464	październik 1948	Nakrętki okrągłe czołowe otworowe.	480	23 stycznia 1951 r.
85.	M-82501	wrzesień 1948	Śruby do drewna.	471	19 stycznia 1951 r.
86.	M-82502	wrzesień 1948	Śruby do drewna.	472	19 stycznia 1951 r.
87.	M-61222	wrzesień 1950	Przyrządy i uchwyty. Zarzutki	1935	16 stycznia 1951 r.
88.	M-61223	lipiec 1950	Przyrządy i uchwyty. Zapadki.	1788	16 stycznia 1951 r.
89.	M-64475	czerwiec 1950	Szczypce nastawne do rur.	1643	16 stycznia 1951 r.
90.	M-64620	wrzesień 1949	Pilniki do ostrzenia pił. Płaskie.	1936	12 grudnia 1950 r.
91.	M-64660	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie płaskie.	837	12 grudnia 1950 r.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestr	Data wpisu do rejestru
92.	M-64661	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie okrągłe.	835	12 grudnia 1950 r.
93.	M-64662	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie półokrągłe.	860	12 grudnia 1950 r.
94.	M-64663	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie kwadratowe.	861	12 grudnia 1950 r.
95.	M-64664	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie trójkątne.	862	12 grudnia 1950 r.
96.	M-64665	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie płaskie zbieżne.	863	12 grudnia 1950 r.
97.	M-64666	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie nożowe.	864	12 grudnia 1950 r.
98.	M-64667	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie owalne.	865	12 grudnia 1950 r.
99.	M-64668	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie soczewkowe.	866	12 grudnia 1950 r.
100.	M-64669	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie mieczowe.	867	12 grudnia 1950 r.
101.	M-64670	wrzesień 1949	Pilniki ślusarskie półokrągłe szerokie.	868	12 grudnia 1950 r.
102.	M-64700	wrzesień 1949	Pilniki wagowe płaskie.	869	12 grudnia 1950 r.
103.	M-64702	wrzesień 1949	Pilniki płaskie zbieżne wiążkowe.	870	12 grudnia 1950 r.
104.	M-64703	wrzesień 1949	Pilniki półokrągłe wiążkowe.	871	12 grudnia 1950 r.
105.	M-64975	wrzesień 1949	Klucze nastawne podwójne nastawiane rękojeścią.	1937	17 stycznia 1951 r.
106.	M-65041	luty 1950	Klucze trzpieniowe czworokątne.	1982	26 stycznia 1951 r.
107.	M-81001	sierpień 1950	Gwoździe budowlane okrągłe z główką kratkowaną.	1819	17 stycznia 1951 r.
108.	M-81003	czerwiec 1950	Gwoździe budowlane papowe.	1664	17 stycznia 1951 r.
109.	M-81004	czerwiec 1950	Gwoździe budowlane sufitowe.	1693	17 stycznia 1951 r.
110.	M-81005	sierpień 1950	Gwoździe z główką półkolistą.	1820	17 stycznia 1951 r.
111.	M-81007	sierpień 1950	Gwoździe fasonowe. Dyble bednarskie.	1821	17 stycznia 1951 r.
112.	M-81008	sierpień 1950	Gwoździe fasonowe. Haczyki do beczek.	1822	17 stycznia 1951 r.
113.	M-81009	sierpień 1950	Gwoździe fasonowe. Skobelki.	1823	17 stycznia 1951 r.
114.	M-81010	czerwiec 1950	Gwoździe zawiasowe do drzwi i okien.	1694	17 stycznia 1951 r.
115.	M-81011	sierpień 1950	Gwoździe druciaki z główką gładką.	1824	17 stycznia 1951 r.
116.	M-81012	sierpień 1950	Gwoździe tapicerskie i pasowe z drutu.	1825	17 stycznia 1951 r.
117.	M-81021	sierpień 1950	Stelmachy okrągłe.	1829	17 stycznia 1951 r.
118.	S-0216	czerwiec 1949	Charakterystyka samochodów. Moce i sprawności. Określenia.	424	10 stycznia 1951 r.
119.	S-0231	wrzesień 1948	Maszyny i urządzenia elektryczne do pojazdów mechanicznych. Napięcia znamionowe.	473	10 stycznia 1951 r.
120.	M-64951	listopad 1949	Wkrętaki dwustronne.	972	17 stycznia 1951 r.
121.	M-64958	listopad 1949	Wkrętaki kątowe dwustronne.	1038	17 stycznia 1951 r.
122.	M-64972	wrzesień 1949	Klucze rozsuwalne główkowe.	853	17 stycznia 1951 r.
123.	M-84025	sierpień 1950	Gwoździe tapicerskie cięte z taśmy.	1966	18 grudnia 1950 r.

L. p.	Nr oraz symbol normy PN	Miesiąc i rok wydania	Nazwa (określenie) normy	Nr rejestr	Data wpisu do rejestru
124.	M-61051	marzec 1950	Przyrządy i uchwyty, dociski widlaste	1361	16 stycznia 1951 r.
125.	M-61053	marzec 1950	Przyrządy i uchwyty. Dociski płytkowe.	1363	16 stycznia 1951 r.
126.	M-62511	wrzesień 1949	Trzonki do młotków ślusarskich.	840	16 stycznia 1951 r.
127.	M-62612	kwiecień 1950	Pokrętki nastawne do gwintowników i rozwiertaków.	1416	16 stycznia 1951 r.
128.	M-63483	kwiecień 1950	Przebijaki blacharskie okrągłe.	1418	16 stycznia 1951 r.
129.	M-64080	wrzesień 1949	Młotki ślusarskie zwykłe.	844	16 stycznia 1951 r.
130.	M-64091	wrzesień 1949	Młotki kowalskie. Podłużniki.	826	16 stycznia 1951 r.
131.	M-82017	marzec 1949	Podkładki podatne.	598	17 stycznia 1951 r.
132.	M-82440	listopad 1948	Nakrętki skrzydełkowe niskie.	482	18 stycznia 1951 r.
133.	M-82465	listopad 1948	Nakrętki okrągłe dwuścienne.	507	19 stycznia 1951 r.
134.	M-82466	październik 1948	Nakrętki okrągłe otworowe.	492	19 stycznia 1951 r.
135.	M-82467	październik 1948	Nakrętki okrągłe rowkowe.	1009	19 stycznia 1951 r.
136.	M-82468	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie dwuścienne.	496	19 stycznia 1951 r.
137.	M-82469	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie otworowe.	508	19 stycznia 1951 r.
138.	M-82470	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie rowkowe zwykłe.	509	19 stycznia 1951 r.
139.	M-82471	listopad 1948	Nakrętki okrągłe niskie rowkowe lekkie.	514	19 stycznia 1951 r.
140.	M-83101	październik 1949	Śruby samogwintujące do blach ze łbami sześciokątnymi.	1032	19 stycznia 1951 r.
141.	M-83106 i 83107	październik 1949	Wkręty samogwintujące do blach ze łbami walcowymi.	1068 1069	19 stycznia 1951 r.
142.	M-83108 i 83109	październik 1949	Wkręty samogwintujące do blach ze łbami kulistymi.	1083 1084	19 stycznia 1951 r.
143.	O-61511	grudzień 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Łapka do gwoździ mała.	2274	7 grudnia 1950 r.
144.	O-61512	grudzień 1950	Narzędzia rzemieślnicze. Łapka do gwoździ duża.	2275	7 grudnia 1950 r.

REDAKCJA I ADMINISTRACJA:

Ministerstwo Budownictwa Przemysłowego
Gabinet Ministra

Warszawa, Krucza 24/26. Telefon 834-81

Telefon wewnętrzny: Redakcji 307; Administracji 495
Prenumerata: roczna zł 30.—, numer pojedynczy zł 1.50

Prenumeratę należy wpłacać na konto: N.B.P.
konto 378-412/987 cz. 24 — dział 5 — rozdział 17

OPŁATA POCZTOWA UISZCZONA RYCZAŁTEM

(miejsce na adres odbiorcy)

Adres zwrotny:

Warszawa, ul. Krucza 24/26